Vlaams Parlement

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 203
van **ROBRECHT BOTHUYNE**
datum: 18 februari 2021

---

aan **JAN JAMBON**
MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

Berekening kostprijs en impact verkiezingsprogramma's - Plan van aanpak

De geloofwaardigheid van de politiek staat onder druk. In deze tijden van 'fake news' en 'fact checks', is het bijzonder belangrijk dat minstens de hoogmis van onze democratie, de verkiezingen, in een zo objectief mogelijk kader wordt georganiseerd.

In schriftelijke vraag nr. 123 van 10 januari 2019 aan toenmalig minister-president Bourgeois werd de vraag gesteld naar de doorrekening van de verkiezingsprogramma's. Niet voor de eerste keer, doch hier gaf de minister-president aan: "De prioriteit voor de uitbouw van de VSA in de eerstvolgende jaren behelst de invulling van de decretale verplichtingen en van de verplichtingen die de Vlaamse Regering ten aanzien van de Europese Commissie is aangegaan in het kader van de Vertrouwensverbintenis voor de statistiek."

Even verder stelt hij: "Zoals ik al meegedeeld heb in mijn antwoord op uw schriftelijke vraag nr. 43 van 31 oktober 2018 is er binnen de VSA momenteel geen personeelscapaciteit beschikbaar voor het uitvoeren of voor het coördineren van een doorrekening van de verkiezingsprogramma's. Zowel het onderzoek van het federaal Planbureau als het studiewerk dat op dat vlak uitgevoerd werd in Nederland hebben geleerd dat voor de coördinatie van een dergelijke doorrekening een significante personeelscapaciteit nodig is, zelfs wanneer hiervoor een beroep zou gedaan worden op externe actoren in de context van een consortium. Zoals ik vroeger al heb uiteengezet, is er bij de uitbouw van de VSA nood aan een weldoordachte opbouw van zowel coördinerende als analytische capaciteit om een kwaliteitsvolle en onafhankelijke doorrekening van verkiezingsprogramma's tot stand te kunnen brengen."

Sinds 22 mei 2014 is federaal een wet goedgekeurd die bepaalt dat het Federaal Planbureau de opdracht krijgt om een prioriteitenlijst, ingediend door elke politieke partij, na te rekenen inzake overheidsfinanciën, koopkracht, werkgelegenheid, sociale zekerheid, milieu, mobiliteit en andere beleidseffecten. Op federaal niveau is, in overleg met het planbureau en de politieke partijen, een afspraak gemaakt om de doorrekening praktisch haalbaar te maken. Zo moet elke partij die verkozenen heeft in de Kamer drie tot vijf prioriteiten, met elk tot tien maatregelen, voorleggen. Deze zullen dan door het planbureau onderzocht worden.

Het is positief dat op federaal niveau stappen worden gezet. Maar Vlaanderen blijft helaas achterwege. Vlaanderen, dat sinds de zesde staatshervorming een groter

overheidsbudget beheert dan de Federale Regering, is er niet klaar voor. Dat blijkt uit antwoorden van de toenmalige minister-president op eerdere schriftelijke vragen.

1. Wat is de visie van de minister op de doorrekening van de verkiezingsprogramma's?
2. Kan de minister een stand van zaken geven inzake de uitbouw van de VSA (Vlaamse Statistische Autoriteit)? Welke instanties werken daaraan mee? In welke mate zal de personeelscapaciteit verhoogd worden voor de doorrekening van de verkiezingsprogramma's? Wanneer voorziet de minister in een eerste evaluatie/bijsturing?
3. Is er overleg gaande om, in samenwerking met universiteiten, onderzoekscentra e.d., een consortium te vormen om een doorrekening te doen van de komende verkiezingsprogramma's? Zo niet, waarom niet?
4. Het planbureau heeft zijn werkmethode overlegd met de politieke partijen.

   Zijn er mogelijk Vlaamse beleidsmaatregelen die aldus kunnen worden doorgerekend en dat in samenwerking met het planbureau?

JAN JAMBON
MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN, CULTUUR, ICT EN FACILITAIR MANAGEMENT

ANTWOORD
op vraag nr. 203 van 18 februari 2021
van **ROBRECHT BOTHUYNE**

---

1. Wij aanzien de doorrekening van de verkiezingsprogramma's voor de verkiezingen van 2024 niet als een opdracht voor de Vlaamse Regering en haar diensten. Er is daarover geen enkele afspraak gemaakt in het Vlaams regeerakkoord.

   Bovendien is uit een analyse die in 2017 werd gemaakt in opdracht van mijn voorganger Geert Bourgeois gebleken dat hiervoor aanzienlijke menselijke en budgettaire middelen zouden moeten worden vrijgemaakt. In de huidige tijden moeten de prioriteiten elders gelegd worden, in de eerste plaats voor de maatregelen in het kader van de relance van de economie en de maatschappij na de coronacrisis. Dat impliceert dat voor de Vlaamse Statistische Autoriteit (VSA) de nadruk moet liggen op het verschaffen van tijdige en relevante informatie over de bevolking en de economie.

2. De uitbouw van de Vlaamse Statistische Autoriteit (VSA) verloopt volgens planning. De prioriteiten worden aangegeven door de statistiekwetgeving op Europees, federaal en Vlaams niveau en richten zich op het beschikbaar stellen van kwaliteitsvolle, onafhankelijke openbare statistieken om het beleid te ondersteunen.
   Meer bepaald zet de VSA zijn beschikbare middelen in voor het vervullen van zijn opdrachten en taken, zoals vastgelegd in de artikelen III.107 t.e.m. III.113 van het bestuursdecreet. De doorrekening van de verkiezingsprogramma's behoort niet tot dat takenpakket.

   De European Statistical Governance Advisory Board zal eind dit jaar een eerste audit ('peer review') doorvoeren van de werking van de VSA. Deze audit zal de focus leggen op de mate waarin de VSA de Europese statistiekwetgeving volgt.

3. Rekening houdend met het voorgaande is er hierover geen overleg met externe instanties.

4. Het federale Planbureau bepaalt zijn eigen werkmethode in overleg met de politieke partijen. Daarbij bestaat ook de mogelijkheid om vooropgestelde Vlaamse beleidsmaatregelen door het Planbureau te laten doorrekenen.